

Raadsbrief

Datum 25 maart 2026

Onderwerp Jaarrapportage afval & grondstoffen 2025
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Samenvatting

De hoeveelheid ingezameld restafval en grondstoffen in Zwolle blijft stabiel. De kwaliteit van plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons (pmd) en gft-afval (groente, fruit en tuinafval) in minicontainers is goed en stabiel. Verzamelcontainers voor meerdere huishoudens zijn vaker vervuild en vragen extra aandacht. Toegangscontrole voor de verzamelcontainers leidt in het algemeen tot verbetering van de kwaliteit.

Het aantal registraties van bijplaatsingen naast containers is toegenomen, vooral door intensievere controle en registratie, niet per se door meer afval. Nieuwe beeldkwaliteitsmetingen moeten vanaf 2026 een objectiever beeld geven van de situatie in wijken.

Diverse maatregelen uit het uitvoeringsplan lopen door, zoals:

- zindelijkheidstrainingen om luierafval te verminderen,
- communicatiecampagnes over afvalscheiding,
- ondersteuning van huishoudens met veel restafval,
- een informatiepakket voor nieuwe inwoners,
- keuze in containerformaten voor restafval,
- en inzicht voor inwoners in hun afvalgedrag.

Daarnaast wordt gewerkt aan een gerichte aanpak om bijplaatsingen te verminderen en wordt onderzoek gedaan naar afvalgedrag. Ook blijft monitoring van afvalkwaliteit belangrijk en wordt gewerkt aan duurzamere verwerking van grof huishoudelijk afval. Tot slot oefent Zwolle invloed uit op landelijk afvalbeleid, onder andere rond pmd.

Bijlagen

1. ROVA Jaarrapportage AG 2025
2. Terugblik bijplaatsingen 2025

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het jaarverslag van de inzameling van afval en grondstoffen 2025.

Datum 25 maart 2026

Inleiding

ROVA stelt elk half jaar een monitorrapportage op over de afval – en grondstofinzameling om uw raad te informeren over de voortgang van de inzameling van het huishoudelijk afval en grondstoffen in Zwolle. In de rapportage is zichtbaar wat de effecten zijn van het gemeentelijk afvalbeleid.

Kader

- Wet milieubeheer Hoofdstuk 10 ([wetten.nl - Regeling - Wet milieubeheer - BWBR0003245](https://wetten.nl/Regeling-Wet%20milieubeheer-BWBR0003245))
- Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle ([Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle 2022 | Lokale wet- en regelgeving](#))
- Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2025 [Document Zwolle - 1. Kaderdocument 'Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2030' - iBabs Publieksporaal](#)

Kernboodschap

De resultaten van de afvalinzameling in 2025 laten een consistent beeld zien. De ingezamelde hoeveelheden zijn ongeveer gelijk gebleven. Dit geldt ook de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.

Toelichting

De hoeveelheid ingezamelde afval en grondstoffen is stabiel

De ingezamelde hoeveelheden restafval en grondstoffen zijn stabiel. Dit is opvallend omdat de ervaring uit andere gemeenten leert dat na de invoering van een tarief op restafval de hoeveelheid ingezameld restafval soms weer wat toeneemt. In Zwolle is tot nu toe geen stijging te zien. In de jaarrapportage van ROVA is het meerjarenoverzicht weergegeven.

De kwaliteit van pmd¹ en gft² in mini-containers blijft onveranderd goed

Met voorlopers en sorteeranalyses is de kwaliteit beoordeeld van pmd en gft dat met mini-containers wordt ingezameld. Het merendeel van de containers worden als goed beoordeeld. De kwaliteit in de containers is onveranderd (pmd: ongeveer 80%, gft: ongeveer 90% goedgekeurd).

Verzamelcontainers vragen om meer aandacht

Zowel de containers voor meerdere huishoudens (verzamelcontainers) voor pmd als voor gft vragen om meer aandacht. Uit sorteeranalyses blijkt dat deze grondstoffen regelmatig vervuild zijn met overig afval. Door de containers te voorzien van een toegangscontrole verbetert in het algemeen de kwaliteit. Voor de vervuiling in gft kan als verzachtende omstandigheid worden aangevoerd dat goed gft/gfe³ wordt aangeboden in de verkeerde plastic zakjes. Hierdoor vindt relatief veel afkeur plaats. In november 2025 hebben gebruikers van een aantal vervuilde afgesloten gft-verzamelcontainers composteerbare zakjes ontvangen. Een team collega's is bij inwoners langs gegaan om hen te bedanken voor het gescheiden aanbieden van gft/gfe in de verzamelcontainer. Met het verstrekken van composteerbare zakjes hebben zij de inwoners erop gewezen dat het gebruik van plastic, niet-composteerbare zakjes leidt tot afkeur van het gft.

Beeldkwaliteitsmetingen geven beter inzicht op de bijplaatsingen

Het aantal registraties van bijplaatsingen naast ondergrondse containers is de afgelopen jaren toegenomen. Dat komt deels doordat we meer ondergrondse containers hebben geplaatst. Maar ook

¹ Pmd: plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons

² Gft: groente-, fruit- en tuinafval

³ Gfe: groente- en fruitafval en etensresten

Datum 25 maart 2026

doordat we meer inzet plegen om de bijplaatsingen in kaart te brengen en op te ruimen. In sommige wijken blijkt dit hardnekkig; daar is blijvend extra aandacht nodig.

Belangrijk om te benadrukken is dat een stijging in registraties niet automatisch een toename van afval betekent. Voorheen werd bijvoorbeeld bij een wekelijkse controle alles wat bij een verzamelcontainer lag als één bijplaatsing geregistreerd, ook al waren er meerdere items in de loop van de week bijgeplaatst. Door vaker te controleren, worden items die op verschillende momenten bijgeplaatst afzonderlijk geregistreerd, wat de cijfers doet stijgen.

Een registratie zegt daarmee vooral iets over de intensiteit van controleren en opruimen, én over het type afval dat wordt achtergelaten – niet over de totale hoeveelheid afval.

In 2026 werken we aan een methode die het straatbeeld objectiever in beeld brengt. Met beeldkwaliteitsmetingen (volgens de CROW-methodiek⁴) worden locaties van verzamelcontainers periodiek geschouwd op basis van een gestandaardiseerde meetinstructie. De schouwmetingen aan de hand van de CROW-methodiek geven een objectief beeld over hoe een buurt, wijk en de stad erbij ligt en kan worden gekoppeld aan de brede schouwmethodiek die vanuit het beheer van de buitenruimte wordt uitgevoerd. In 2025 is hiermee een eerste proef gedaan in Holtenbroek en de Binnenstad. Deze inzichten vormen de basis voor verdere uitwerking in 2026.

In de *Terugblik bijplaatsingen 2025* (bijlage 2) wordt uitgebreider ingezoomd op de data, trends en ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geven we een overzicht van de interventies die in 2025 zijn uitgevoerd. Deze analyse vormt een belangrijke basis voor de keuzes die we de komende jaren maken. Op basis van de inzichten uit 2025 en voorgaande jaren werken we in 2026 aan een vernieuwde, gerichte aanpak voor het verminderen van bijplaatsingen. Deze vernieuwde aanpak wordt dit jaar met de gemeenteraad gedeeld, zodat duidelijk is welke stappen we in 2026 en 2027 zetten om de bijplaatsingen en de overlast verder te verminderen.

Maatregelen uit het Uitvoeringsplan 2025-2026 van het Gemeentelijk Grondstoffenplan (GGP) gaan door

Zindelijkheidstraining

In het najaar van 2025 is begonnen met het aanbieden van een zindelijkheidstraining voor ouders van jonge kinderen. In samenwerking met kinderdagverblijven en de GGD helpen we ouders hoe ze met een beetje hulp hun jonge kinderen sneller zindelijk kunnen krijgen. Eind december 2025 waren er 267 kinderen aangemeld. Bij de start werd ingeschat dat circa 500 gezinnen zouden deelnemen. De training loopt twee jaar. 500 deelnemers wordt naar verwachting zeker gehaald. Tijdens een werkbezoek aan deelnemende kinderdagverblijven (kdv) blijkt dat medewerkers enthousiast zijn. Herhaling van de boodschap blijft van belang bij zowel de ouders van jongen kinderen als de medewerkers van het kdv. Bij extra aandacht stijgt het aantal aanmeldingen direct.

Afvalcommunicatiecampagne

In 2025 is begonnen met een afvalcommunicatiecampagne. Gedurende twee jaar worden inwoners uitvoerig geïnformeerd over hoe zij pmd, gft en gha⁵ goed kunnen scheiden en aanbieden. Het verstrekken van composteerbare zakjes was een bewustwordingsactie uit de campagne. Met het uitdelen van de composteerbare zakjes zijn de gebruikers van de gft-verzamelcontainers op de hoogte

⁴ Deze methodiek wordt ook gehanteerd bij het schouwen op verschillende beeldmeetlatten in de werkzaamheden in het beheer van de buitenruimte.

⁵ Gha: grof huishoudelijk afval

Datum 25 maart 2026

gebracht dat plastic zakjes leiden tot afkeur van het gft-afval. De gebruikers zijn gewezen op het bestaan van composteerbare zakjes als alternatief voor plastic zakjes. De actie is door de gebruikers erg positief ontvangen. Regelmatig werd aangegeven dat de bewoners de zakjes wel kende. Helaas werd ook aangegeven dat de zakjes niet altijd werden gebruikt en dat de plastic variant als alternatief werd gebruikt. De ervaringen van deze actie nemen we mee om in 2026 verder te onderzoeken wat het effect is van deze inzamelmiddelen bij gfe-inzameling. Bij dit onderzoek zal ook een 0-meting worden uitgevoerd om achteraf het effect te kunnen meten.

Afvalscheiding bij maatschappelijke organisaties

Om te onderzoeken of afvalscheiding bij sportvelden mogelijk is, heeft VV Berkum een proef gehouden. Rondom hun eigen voetbalvelden, maar ook bij andere sportverenigingen, onderzocht zij op welke manier afval beter kan worden gescheiden bij sportterreinen. Uit het onderzoek bleek dat bij nagenoeg alle sportclubs de afvalscheiding beperkt is. In feite komen bijna alle afvalstromen in het restafval terecht. Een dure vorm van afvalverwerking. De maatregelen voor een betere afvalscheiding komen dan ook neer op een vermindering van de reststromen door plaatsing van verschillende soorten containers en betere voorlichting. Vanaf dit najaar gaat VV Berkum de inzameling hierop aanpassen. De resultaten van hun onderzoek heeft VV Berkum gedeeld met de voorzitters van andere sportverenigingen.

Ondersteuning vaakaanbieders

Ook in 2025 zijn vaakaanbieders ondersteund. De afvalcoaches hebben 146 adressen bezocht die mogelijk een eindafrekening tegemoet konden zien van meer dan € 500,-. Uit de gesprekken blijkt dat vaakaanbieders regelmatig onwetend zijn over hun afvalgedrag. De afvalcoach ondersteunt hen bij het aanpassen van het gedrag. Deze gesprekken worden overwegend positief ontvangen. Latere controles wijzen uit dat de meeste huishoudens hun aanbodgedrag vervolgens aanpassen. Hun afval wordt beter gescheiden en ze bieden minder restafval aan. Van de adressen die in 2025 zijn bezocht, blijken nog vijf adressen in de tweede helft van 2025 een eindafrekening hoger dan € 250 te hebben gekregen. In hoeverre het gedrag op de lange termijn standhoudt, zal komende jaren inzichtelijk worden.

Verhuisinformatiepakket

Een verhuisinformatiepakket is ontwikkeld om nieuwe inwoners van Zwolle te informeren op welke wijze zij met hun afval en grondstoffen moeten omgaan. Het automatisch verzenden van de informatie is in 2025 nog niet gelukt. De informatie is wel verspreid door afvalcoaches en tijdens verschillende informatiebijeenkomsten. Ondertussen is de verzending geautomatiseerd en krijgen nieuwe huishoudens de informatie samen met andere gemeentelijke informatie toegestuurd.

Standaard verschillende volumes voor restafval

Bij het plaatsen van nieuwe ondergrondse verzamelcontainers voor restafval worden standaard inwerpzulen geplaatst met 60 en 30 liter trommels. Inwoners hebben zo de keuze om grotere of kleinere zakjes restafval aan te bieden. Het tarief is hierop aangepast. Ondertussen zijn op 25 locaties de dubbele zulen ingezet.

Inzicht en feedback over restafval

Inwoners van Zwolle kunnen via de webpagina van ROVA zien hoe vaak zij restafval hebben aangeboden. Hiermee kunnen ze inschatten hoe hoog hun eindafrekening wordt. Om dit inzicht te

Datum 25 maart 2026

verkrijgen vragen inwoners een inlogcode aan bij ROVA. Dit zorgt ervoor dat de gegevens van een huishouden niet voor iedereen zichtbaar is. In 2025 is ruim 7.500 keer toegang gevraagd.

Monitoren kwaliteit grondstoffen

Met behulp van voorlopers, afvalcoaches en sorteeranalyses wordt de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen gemonitord. In de rapportage van ROVA zijn de resultaten van hun werk weergegeven.

Voorstel inzameling gha/gta

Om de circulariteit en duurzame verwerking van grof huishoudelijk afval (gha) te vergroten is 18 december 2025 een voorstel aan de gemeenteraad aangeboden. Met college en raad is de nut en noodzaak van het aanpassen van het haal- en brengbeleid voor gha en gta⁶ besproken. Een projectleider gaat in 2026 aan de slag met de uitwerking en invoering van de gemaakte keuzes.

Invloed uitoefenen op landelijk beleid

In 2025 is, naast het reguliere werk in de Ambtelijke Werkgroep Afval van de VNG en bestuurswerk in het bestuur van de Regio Noord van de NVRD, veel tijd gestoken in het volgen en reageren op de ontwikkelingen rondom het pmd-dossier. Met Verpact heeft VNG/NVRD namens de gemeenten in 2025 een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst getekend. In navolging daarvan heeft de gemeente Zwolle de Deelnemersovereenkomst getekend.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Afgelopen jaar zijn belangenorganisaties benaderd voor een bijdrage bij het opstellen van het voorstel over grof huishoudelijk afval en grof tuinafval. Daarnaast is via de Milieuraad een aantal keren een kookcursus georganiseerd waarmee deelnemers leerden te koken zonder voedsel te verspillen.

Communicatie

Over deze raadsbrief wordt verder niet expliciet gecommuniceerd. We blijven ons inhoudelijk verder inzetten om de kwaliteit van de grondstoffen te verbeteren en de hoeveelheid restafval te verlagen. Hiervoor is onder andere de communicatiecampagne een belangrijk middel.

Duurzaamheid

Deze raadsbrief levert een bijdrage aan het duurzaamheidsdoel Afval en grondstoffen. We blijven ons inzetten om de hoeveelheid restafval te verminderen en de kwantiteit en kwaliteit van het ingezamelde grondstoffen te verhogen. We verwachten dat hiermee minder huishoudelijke afvalstoffen worden verbrand en meer wordt hergebruikt of gerecycled.

Financiën

De financiële resultaten worden verantwoord in de Berap.

Risico's

-

Vervolg

In de eerste helft van 2026 stellen we in overleg met belangengroepen een nieuw Uitvoeringsplan voor 2027 en 2028 op. Het uitgewerkte Uitvoeringsplan wordt meegestuurd als onderdeel van de begroting

⁶ Gta: grof tuinafval

Datum 25 maart 2026

voor 2027. Parallel daaraan worden de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma 2025/2026 verder uitgevoerd.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer